

ตลาดสดเทศบาลรูปแบบใหม่

เทศบาลเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่

เดิมตลาดสดเทศบาล ตั้งอยู่ที่ถนนพหลโยธิน มีพื้นที่ประมาณ 2,350 ตารางเมตร เปิดดำเนินการมานานกว่า 30 ปี มีลักษณะเป็นอาคารไม้ชาวดุสิตโธม ซึ่งก่อให้เกิดความไม่สะดวก รวมทั้งอาจเป็นอันตรายแก่พ่อค้าแม่ค้าและประชาชนที่มาใช้บริการ ประกอบกับตลาดสดแห่งเดิมมีขนาดคับแคบไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน รวมทั้งสภาพของตลาดสดยังไม่ถูกสุขลักษณะเท่าที่ควร

วิถีใหม่

ในปี 2544 เทศบาลเมืองกระบี่จึงจัด “ตลาดสดเทศบาลรูปแบบใหม่” เพื่อจัดสร้างตลาดสดในสถานที่แห่งใหม่ที่มีพื้นที่กว้างขวางกว่า รวมทั้งปรับปรุงการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมของตลาดสดให้ได้ตามข้อกำหนดด้านสุขาภิบาลอาหาร

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ : เมืองกระบี่
จังหวัด : กระบี่

ประชากร: 24,605 คน

พื้นที่: 19 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
เทศบาลเมือง

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

- ด้านกายภาพของตลาด มีการปรับปรุงตลาดสดโดย
 - จัดสร้างอาคารตลาดสด 2 อาคาร
 - อาคารที่ 1 เป็นอาคาร 2 ชั้น คอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดกว้าง 30 เมตร ยาว 96 เมตร
 - ชั้นที่ 1 เป็นพื้นที่สำหรับตลาดสด จำนวน 750 แผง
 - ชั้นลอย เป็นสำนักงานบริการตลาดสดและร้านค้าสหกรณ์
 - ชั้นที่ 2 เป็นลานจอดรถและพื้นที่สำหรับออกกำลังกาย ช่วงเย็น
 - อาคารที่ 2 เป็น อาคารชั้นเดียว คอนกรีตเสริมเหล็ก ขนาดกว้าง 24 เมตร ยาว 96 เมตร รวมแผงขายของ ขนาด 1.00 × 2.00 เมตร จำนวน 750 แผง
 - จัดหาแผงขายสินค้าให้เป็นระเบียบและถูกสุขลักษณะไว้ให้แก่ผู้ประกอบการ
 - จัดระเบียบประเภทสินค้าและแผงขายสินค้าอย่างเป็นหมวดหมู่
 - ปรับปรุงรางระบายน้ำให้น้ำไหลได้สะดวก
 - จัดให้มีระบบประปาในตลาดสด
 - ปรับปรุงภูมิทัศน์และบริเวณโดยรอบตลาดให้สะอาดสวยงามและร่มรื่น
 - ปรับปรุงลานจอดรถให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
 - จัดการจราจรด้านหน้าตลาดสดให้สะดวก
 - จัดให้มีห้องสุขาที่ถูกสุขลักษณะไว้คอยบริการ
 - จัดให้มีระบบภาพและเสียง
 - จัดให้มีนันทนาการ
 - จัดให้มีระบบความปลอดภัย
- ด้านสุขอนามัย
 - จัดหาสินค้า/อาหารที่ปลอดภัยมาจำหน่าย
 - ทำความสะอาดตลาดอย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง และล้างตลาดสดเดือนละ 2 ครั้ง
 - มีการตรวจประเมินความสะอาดและคุณภาพอาหารจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการสาธารณสุข กองสาธารณสุข วันละหนึ่งครั้ง

3. ด้านการบริหารจัดเก็บรายได้
 - เทศบาลเก็บค่าเช่าแผงจากผู้ประกอบการในตลาดสด คิดอัตราค่าเช่าแผง เป็นรายเดือนๆ ละ 400 บาท และเสียอัตราค่าเช่าเป็นรายวัน วันละ 15 บาท ต่อขนาดแผง 1.00×2.00 เมตร และ 30 บาท ต่อ ขนาดแผง 2.00×2.00 เมตร ที่ผ่านมาเทศบาลสามารถจัดเก็บรายได้จากตลาดสดเทศบาลได้ประมาณเดือนละ 670,000 บาท/เดือน
4. ด้านการบริหารจัดการตลาดสด มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารตลาดสด ซึ่งประกอบไปด้วยนายกเทศมนตรีเป็นประธาน และผู้แทนพ่อค้าแม่ค้าในตลาด รวมทั้งบุคลากรของเทศบาลเมืองกระบี่เป็นคณะกรรมการในแต่ละประเภทของสินค้า และมีผู้จัดการตลาดสด ซึ่งทำหน้าที่
 - ควบคุมดูแลฝ่ายต่างๆ ให้ปฏิบัติตามหน้าที่ด้วยความเป็นระเบียบเรียบร้อยตลอดจนบริหารตลาดสดให้เป็นไปตามนโยบายของคณะกรรมการบริหารตลาดสด

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	1. ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างตลาดสด จำนวน 17,753,819 บาท เงินกู้จากกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม (Social Investment Fund) 2. ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างตลาดสด จำนวน 20,016,181 บาท งบประมาณของเทศบาลเมืองกระบี่
บุคลากร	1. เจ้าหน้าที่กองคลัง ทำหน้าที่จัดเก็บรายได้ จำนวน 2 คน 1 วัน 2. เจ้าหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย ทำหน้าที่ดูแลความสงบเรียบร้อยภายในตลาดสด จำนวน 3 คน 1 วัน 3. เจ้าหน้าที่เทศกิจ ทำหน้าที่ดูแลรักษาการจัดระเบียบของตลาดสด จำนวน 5 คน 1 วัน (จันทร์ - ศุกร์) และ 2- 3 คน (เสาร์ – อาทิตย์) 4. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ทำหน้าที่รักษาความสะอาดภายในตลาดสด จำนวน 9 คน 1 วัน 5. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการสาธารณสุข ทำหน้าที่ตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพอาหาร จำนวน 4 คน 1 วัน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
ต้นปี 2544	นายกเทศมนตรีพบปัญหาความชำรุดทรุดโทรมและความแออัดของตลาดสดแห่งเก่า จึงมีความคิดที่จะสร้างตลาดสดเทศบาลแห่งใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น • ให้กองช่างร่างแบบแปลนตลาดสดแห่งใหม่ , ประมาณการค่าใช้จ่าย รวมถึงสำรวจสถานที่สำหรับจัดสร้างตลาดสด • นำเสนอโครงการก่อสร้างตลาดสดเทศบาลแห่งใหม่ต่อสภาเทศบาล • สภาเทศบาลอนุมัติโครงการ โดยเลือกที่ดินของวัดแก้วโกรวาราม เป็นสถานที่ในการก่อสร้างตลาดสดแห่งใหม่ โดยมีบริษัท ศรีฟองพาณิชย์ จำกัด เป็นผู้มีสิทธิเช่าที่ดินผืนนี้	นายกเทศมนตรี/ กองช่าง/ สภาเทศบาล
	ประสานงานไปทาง บริษัท ศรีฟองพาณิชย์ จำกัด เพื่อขอใช้สถานที่สร้างตลาดสดแห่งใหม่	เทศบาล

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
	ประกวดราคาการก่อสร้างตลาดสด โดยมีบริษัทเอกชนเป็นผู้รับจ้างในการก่อสร้างตลาดสด	เทศบาล
ตุลาคม 2544 – ตุลาคม 2546	จัดสร้างตลาดสดเทศบาล	เทศบาล / บริษัทรับเหมาเอกชน
17 พฤศจิกายน 2546	เริ่มเปิดดำเนินการตลาดสดเทศบาล โดยจัดระเบียบประเภทสินค้าและแผงขายของอย่างเป็นหมวดหมู่ประเภทไว้เป็นการถาวร เช่น แบ่งพื้นที่แผงขายเนื้อให้อยู่ในบริเวณเดียวกัน แบ่งพื้นที่ขายผักให้อยู่ในบริเวณเดียวกัน เป็นต้น โดยมีป้ายแสดงการแบ่งพื้นที่ติดไว้ให้เห็นชัดเจนในตลาดสด	เทศบาล / กองสาธารณสุข / คณะกรรมการบริหารตลาดสด
	ควบคุมให้ผู้ประกอบการในตลาดสดปฏิบัติตามให้ถูกสุขลักษณะตามเทศบัญญัติ - ผู้ประกอบการในตลาดสดเทศบาล ต้องวางสินค้าประเภทอาหารและเครื่องใช้ที่เกี่ยวกับอาหารให้สูงจากพื้นไม่น้อยกว่า 60 เซนติเมตร - ต้องมีสุขภาพแข็งแรงไม่เป็นโรคติดต่อหรือไม่เป็นพาหนะนำโรค - ต้องแต่งกายสะอาดเรียบร้อยมีสุขวิยาส่วนบุคคลที่ดี - ต้องปฏิบัติให้ถูกสุขลักษณะในใช้กรรมวิธีการปรุงประกอบอาหารและจำหน่ายอาหาร - มีแสดงป้ายราคาอาหารและสินค้าให้ปรากฏชัดเจนในแผง - ต้องยอมรับการเข้าตรวจสอบปนเปื้อนในอาหาร - ต้องล้างตลาดสด วันละ 1 ครั้ง	คณะกรรมการตลาดสด

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-- บทบาทความร่วมมือ --

บริษัท ศรีผ่องพาณิชย์ จำกัด ให้ความอนุเคราะห์โอนสิทธิการเช่าพื้นที่ในการจัดสร้างตลาดสดให้แก่เทศบาล โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น เนื่องจากกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของวัดแก้วโกรวาราม

กองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค สำนักงานกองทุนเพื่อสังคม สนับสนุนเงินกู้ในการดำเนินการจัดสร้างตลาดสด

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ตลาดสดเทศบาลมีสภาพชำรุดทรุดโทรมและอาจเป็นอันตรายแก่ประชาชนที่มาใช้บริการ ประกอบกับมีสภาพแออัดไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน รวมทั้งผู้ประกอบการยังปฏิบัติตามไม่ถูกสุขลักษณะเท่าที่ควร

หลังการดำเนินการ

1. มีสถานที่จำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานถูกสุขลักษณะ มีการแบ่งประเภทสินค้าอย่างชัดเจน ทำให้ประชาชนสามารถเลือกซื้อสินค้าได้สะดวกและตรงความต้องการมากขึ้น มีที่จอดรถเพียงพอและมีรถประจำทางในเขตเมืองผ่านทำให้ประชาชนเดินทางได้สะดวก
2. มีจำนวนแผงขายของเพิ่มมากขึ้นเป็น 1,500 แผง จากเดิม 495 แผง ทำให้มีจำนวนผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้น เป็นการสร้างงานและสร้างรายได้ให้ประชาชนอีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ยังเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจของเทศบาลเมืองกระบี่ เนื่องจากตลาดสดเทศบาลมีเงินหมุนเวียนไม่ต่ำกว่า 4,000,000 บาท/ปี

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
การย้ายตลาดสดจากบริเวณตลาดสดเดิม มีบางกลุ่มไม่เห็นด้วย เนื่องจากมีทำเลขายของใกล้กับตลาดสดแห่งเดิมเกรงว่าถ้าย้ายไปที่แห่งใหม่จะทำให้ขาดรายได้	ก่อนที่จะดำเนินการก่อสร้างและย้ายตลาดสดไปยังสถานที่แห่งใหม่ ทางเทศบาลได้มีการสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยและให้การสนับสนุนโครงการ ทางเทศบาลจึงจะดำเนินการ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. การสนับสนุนของคณะผู้บริหารและสภาเทศบาลในการอนุมัติโครงการจัดสร้างตลาดสดรวมทั้งบริษัทผู้ร่วมทุนที่อำนวยความสะดวกด้านสถานที่ในการจัดสร้างตลาดสด
2. การให้ความร่วมมือในการดำเนินงานของโครงการจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ประกอบการในตลาดสด ประชาชนผู้ใช้บริการและบุคลากรของเทศบาล

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำวิธีใหม่นี้ไปปฏิบัติควรคำนึงถึงเงื่อนไขด้านสถานที่ในการก่อสร้างตลาดสด งบประมาณการก่อสร้าง รวมทั้งความต้องการของประชาชนเป็นสำคัญ

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายกิตติศักดิ์ ภูเก้าล้วน
ตำแหน่ง : นายกเทศมนตรี
หน่วยงาน : เทศบาลเมืองกระบี่
ที่อยู่ : อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่
โทรศัพท์ : (075) 611-120

ชื่อ-นามสกุล : นายพิเชษฐ์ พันธุ์จิณา
ตำแหน่ง : รองปลัดเทศบาล รักษาการแทนปลัดเทศบาลเมืองกระบี่
หน่วยงาน : เทศบาลเมืองกระบี่
ที่อยู่ : อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่
โทรศัพท์ : (075) 611-120 , (075) 611-076

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2544

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เทศบาลเมือง
สถานที่ตั้ง	อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ 81000
ขนาดพื้นที่	19 ตารางกิโลเมตร
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	243 คน 23 คน พนักงานท้องถิ่น 19 คน ลูกจ้างประจำ 201 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	25,410 คน
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	สภาพพื้นที่อำเภอเมืองกระบี่ แบบลูกคลื่นลอนลาดชัน มีแนวเทือกเขาอยู่ทางทิศเหนือทอดตัวลงสู่ทิศใต้ สลับกัน โดยทั่วไปเป็นพื้นที่ป่าและทุ่งทางทิศใต้เป็นที่ ลาดต่ำติดกับทะเลอันดามัน มี 2 สายไหลจาก เทือกเขาพนมเบญจาลงสู่ทะเล คือ คลองกระบี่ใหญ่ และคลองกระบี่น้อย ลักษณะดินโดยทั่วไปเป็นดิน เหนียว และดินเหนียวปนทรายเหมาะแก่การเกษตร โดยเฉพาะยางพาราและปาล์มน้ำมัน ด้านการ คมนาคมในเขตเทศบาลมีถนน 105 สาย ถนนสาย หลักคือ ถนนอุตรกิจ มหาราช กระบี่ ถนนมหาราชเป็น ถนนที่มีการค้าขาย มีห้างสรรพสินค้า ตลาดสด ร้านค้า มากมายใจกลางเมือง ด้านการศึกษา มีโรงเรียน สังกัดเทศบาล 3 แห่ง และมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่ง ศาสนา ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รองลงมาคือศาสนาอิสลาม สภาพทางเศรษฐกิจ รายได้ส่วนใหญ่มาจากภาคเกษตรกรรม การค้าขาย และบริการตามลำดับ ในเขตเทศบาลส่วนใหญ่ค้าขาย และการบริการ มีธนาคารพาณิชย์ ธนาคารของรัฐบาล ธนาคารประชาชนและกองทุนอิสลามรวม 13 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญคือหมู่เกาะพีพีและหมู่เกาะ ต่างๆ ในทะเลอันดามัน